

طرح درس

۱. عنوان درس: باستان شناسی تحلیلی دوران اشکانی (۲ واحد ، نظری)

۲. منابع

- آذرنوش مسعود، گزارش کاوش های لایه شناختی تپه هگمتانه(همدان)، مجموعه مقالات نهمین گردهمایی سالانه باستان شناسی ایران (گزارش های باستان شناسی ۷)، جلد اول، تهران، پژوهشکده باستان شناسی پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی. صنایع دستی و گردشگری، ۱۳۸۶، صص ۶۰-۲۱.
- آریان، لشکرکشی اسکندر، ترجمه انگلیسی اوبری دو سلینکورت، بازنگری و حواشی همیلتون جی. آر، ترجمه محسن خادم، تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۸.
- آلتهايم فرانس، نوشته هایی در باب تاریخ و فرهنگ اشکانیان، ترجمه هوشنگ صادقی، تهران، پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، ۱۳۸۸.
- ابراهیمی فرشید، اسکندر مقدونی به روایت متن های پهلوی، در آمدی بر ریشه شناسی اسکندر نامه های پارسی و تضاد آنها با ادبیات پارسی میانه، تهران، ابریشمی فر، ۱۳۸۷.
- استالپر متیو. و، درباره جنبه هایی از تداوم میان متون قانونی بابلیه هخامنشی و بابلیه هلنیستی، در تاریخ هخامنشیان، جلد هشتم (تداوم و تغییر)، ویراستاران هلن سانسسیسی وردنبورخ، آملی کورت و مارگارت کول روت، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸، صص ۵۲۰-۴۹۱.
- اشولومبرژه دانیل، هنر پارسی، تاریخ ایران کمبریج، جلد ۳، قسمت ۲، به کوشش احسان یارشاطر، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۷.
- الهی حسین، اسکندر مقدونی بچه تباه تاریخ، مشهد، نشر تابران، ۱۳۷۹.
- ایمان پور محمد تقی، بررسی جایگاه سیاسی ساتراپ های هخامنشی در دوره داریوش بزرگ با تکیه بر کتیبه ها، مجله تاریخ ایران، گروه تاریخ دانشگاه فردوسی، ش ۶۱/۵، تابستان ۱۳۸۸.
- بدیع امیر مهدی، یونانیان و بربرها (روی دیگر تاریخ)، ترجمه احمد آرام، جلد ۱ و ۲، چاپ دوم، تهران، نشر پرواز، ۱۳۶۴.
- بدیع امیر مهدی، یونانیان و بربرها (روی دیگر تاریخ)، ترجمه قاسم صنعوی، جلد ششم، دفتر اول و چهارم، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۴.
- برستاین استنلی م، اسکندر در مصر: تداوم یا تغییر، در تاریخ هخامنشیان، جلد هشتم (تداوم و تغییر)، ویراستاران هلن سانسسیسی وردنبورخ، آملی کورت و مارگارت کول روت، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸، صص ۵۷۲-۵۶۳.
- برنارد پل، سلوکی ها در آسیای مرکزی، در مجموعه مقالات تاریخ و تمدنهای آسیای مرکزی، بخش دوم از ج ۱، ترجمه صادق ملک شه میرزادی، تهران، انتشارات وزارت خارجه، ۱۳۷۵.
- برنارد پل، ستون های یونانی - باختری(بلخی) آی خانم(افغانستان)، ترجمه اصغر کریمی، فصلنامه اثر، شماره ۲۹ - ۳۰، ۱۳۷۷.
- بریان پی یر، از هخامنشیان تا شاهان یونانی مآب: تداوم و گسست (کارنامه و پیشنهادها)، در مجموعه مقالات وحدت سیاسی و تعامل فرهنگی در شاهنشاهی هخامنشی، ترجمه ناهید فروغان، تهران، اختران، ۱۳۸۶، صص ۵۹۰-۵۴۳.
- بریان پی یر، اسکندر در بابل: تصویرهای یونانی - تصویرهای بابلی، در مجموعه مقالات وحدت سیاسی و تعامل فرهنگی در شاهنشاهی هخامنشی، ترجمه ناهید فروغان، تهران، اختران، ۱۳۸۶، صص ۶۶۰-۶۴۷.
- بریان پی یر، قدرت مرکزی و چند مرکزی فرهنگی در شاهنشاهی هخامنشی: چند اندیشه و اظهار نظر، در تاریخ هخامنشیان، جلد اول (منابع، ساختار و نتیجه گیری)، ویراستار هلن سانسسیسی وردنبورخ، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸، صص ۷۳-۳۱.

- بریان پی یر، منابع یونانی - هلنیستی نهادهای ایرانی و نهادهای مقدونی: تداوم، تغییرات و خرده کاری ها، در تاریخ هخامنشیان، جلد هشتم (تداوم و تغییر)، ویراستاران هلن سانسسی وردنبورخ، آملی کورت و مارگارت کول روت، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸ب، صص ۴۶۳-۴۲۵.
- بریان پی یر، امپراتوری هخامنشی، ترجمه ناهید فروغان، جلد دوم، چاپ سوم، تهران، نشر و پژوهش فرزانه روز و نشر قطره، ۱۳۸۷.
- بوشارلا رمی، شوش، بازار کشاورزی یا منزلگاه بازرگانی عمده شوش و شوشان در دوره امپراتوریهای بزرگ، در: شوش و جنوب غربی ایران: تاریخ و باستان شناسی، به ویراستاری ژان پرو و ژنویو دلفوس، ترجمه هایده اقبال، تهران، مرکز نشر دانشگاهی و انجمن ایرانشناسی فرانسه در ایران، ۱۳۷۶، صص ۲۳۴-۲۱۹.
- بویس مری و فرانتر گرنر، تاریخ کیش زرتشت (پس از اسکندر گجسته)، ترجمه همایون صنعتی زاده، جلد سوم، تهران، توس، ۱۳۷۵.
- بیکرمان. ا، تاریخ سیاسی دوره سلوکی، در تاریخ ایران از سلوکیان تا فروپاشی دولت ساسانیان، جلد سوم قسمت اول، گردآورنده: احسان یار شاطر، ترجمه حسن انوشه، تهران، امیرکبیر، ۱۳۸۳، صص ۱۰۱-۱۲۱.
- بیوار ا.د.ه. تاریخ سیاسی ایران در دوره اشکانیان، در تاریخ ایران از سلوکیان تا فروپاشی دولت ساسانیان، جلد سوم قسمت اول، گردآورنده: احسان یار شاطر، ترجمه حسن انوشه، تهران، امیرکبیر، ۱۳۸۳، صص ۲۰۰-۱۲۳.
- پاکزادیان حسن، سکه های الیمایی، تهران، ناشر مولف، ۱۳۸۶.
- پریخانیان، جامعه و قانون ایرانی، در تاریخ ایران از سلوکیان تا فروپاشی دولت ساسانیان، جلد سوم قسمت دوم، گردآورنده: احسان یار شاطر، ترجمه حسن انوشه، تهران، امیرکبیر، ۱۳۸۷، صص ۷۰-۱۱.
- پیرنیا حسن (مشیرالدوله)، تاریخ ایران باستان، تهران، موسسه انتشارات نگاه، ۱۳۸۵.
- پیگولوسکایا. ن، شهرهای ایران در روزگار پارتیان و ساسانیان، ترجمه عنایت ا. رضا، چاپ سوم، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۷.
- توین بی آرنولد، جغرافیای اداری شاهنشاهی هخامنشیان، در کتاب جغرافیای اداری ایران باستان، ترجمه و گردآوری همایون صنعتی زاده، تهران، بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار یزدی، ۱۳۸۸، صص ۱۹۰-۳.
- جانسون جانت. ه، ایرانیان و تداوم فرهنگ مصر، در تاریخ هخامنشیان، جلد هشتم (تداوم و تغییر)، ویراستاران هلن سانسسی وردنبورخ، آملی کورت و مارگارت کول روت، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸، صص ۲۴۰-۲۲۵.
- جانسون گرگوری، نه هزار سال تغییر اجتماعی در ایران، در باستانشناسی غرب ایران، گردآورنده: فرانک هول، ترجمه زهرا باستی، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۸۱، صص ۵۶۳-۵۸۶.
- حاکمی علی، کتیبه بزرگ نهاوند، مجله باستان شناسی، تهران، اداره کل باستان شناسی کشور، شماره اول و دوم، ۱۳۳۸.
- خسرو زاده علیرضا، مروری بر گورهای سنگ چین جنوب شرق ایران، مجله نامه پژوهشگاه (ویژه باستان شناسی)، تهران، پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، شماره ۲۰ و ۲۱، ۱۳۸۶، صص ۱۰۴-۸۹.
- دانی، ا. ح.، ۱۳۷۵. «لشکرکشی اسکندر در آسیای مرکزی»، در مجموعه مقالات تاریخ تمدن های آسیای مرکزی، ترجمه صادق ملک شه میرزادی، بخش اول از جلد دوم، تهران: چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه، صص: ۶۱-۹۶.
- دوبرواز نیلسون سی، تاریخ سیاسی پارت، ترجمه علی اصغر حکمت، تهران، انتشارات کتابخانه ابن سینا، ۱۳۴۲.
- دورانت ویل، تاریخ تمدن (یونان باستان)، ترجمه امیرحسین آریان پور و فتح ا. مجتبایی و هوشنگ پیرنظر، چاپ دوم، جلد دوم، تهران، سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۶۷.
- دیاکونوف م. م، اشکانیان، ترجمه کریم کشاورز، تهران، انتشارات پیام، ۱۳۵۱.
- رضاخانی خداداد، نگاهی به نسب نامه نخستین شاهان اشکانی و نام های آنان، مجله باستان شناسی و تاریخ، تهران، نشر دانشگاهی، شماره پیاپی ۴۶، ۱۳۸۸.

- رضایی نیا عباسعلی، معماری مذهبی اشکانی در خوزستان، رساله کارشناسی ارشد، به راهنمایی دکتر مسعود آذرنوش، گروه باستان‌شناسی دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.
- رهبر مهدی، کاوش باستان‌شناسی در گلالک شوشتر، یادنامهٔ گردهمایی باستان‌شناسی شوش (۱۳۷۳)، جلد اول، تهران، سازمان میراث فرهنگی کشور (پژوهشگاه)، ۱۳۷۶، صص ۲۰۸-۱۷۵.
- رهبر مهدی، پژوهشی دربارهٔ یک مجسمهٔ مرمری یونانی از برازجان، در باستان‌شناسی و هنر ایران (۳۲ مقاله در بزرگداشت عزت‌الله ننگهبان)، به کوشش عباس علیزاده. یوسف مجیدزاده. صادق ملک شه‌میرزادی، تهران، نشر دانشگاهی، ۱۳۷۸، صص ۲۰۷-۱۹۳.
- رهبر مهدی، پروژه بزرگ نهبوند (گزارش پژوهش‌های باستان‌شناختی به منظور مکان‌یابی معبد لائودیسه در نهبوند)، پژوهشکده باستان‌شناسی و اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری همدان، ۱۳۸۴ (منتشر نشده).
- رهبر مهدی و سجاد علی بیگی، گزارش پژوهش‌های باستان‌شناختی به منظور مکان‌یابی معبد لائودیسه در نهبوند، مجلهٔ پیام باستان‌شناسی، سال ۸، شماره ۱۵، ۱۳۹۰، صص ۱۶۰-۱۳۳.
- ری ج. د، مصر: استقلال و عدم استقلال (۴۲۵ تا ۳۴۳ پ. م)، در تاریخ هخامنشیان، جلد اول (منابع، ساختار و نتیجه‌گیری)، ویراستار هلن سانیسی وردنبورخ، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸، صص ۱۶۷-۱۴۳.
- سانیسی وردنبورخ هلن، انحطاط شاهنشاهی یا انحطاط منابع؟ (از منبع تا نتیجه‌گیری: کتزیاس)، در تاریخ هخامنشیان، جلد اول (منابع، ساختار و نتیجه‌گیری)، ویراستار هلن سانیسی وردنبورخ، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸، صص ۹۵-۷۵.
- ساویل اگنس، تاریخ اسکندر مقدونی، ترجمه ع. وحید مازندرانی، تهران، انتشارات وحید، ۱۳۶۴.
- سرفراز علی اکبر و فریدون آورزمانی، سکه‌های ایران از آغاز تا دوران زندیه، تهران، سمت، ۱۳۸۵.
- سلوود دیوید، سکه‌های پارتی، ترجمه حسن انوشه، در تاریخ ایران از سلوکیان تا فروپاشی دولت ساسانیان، جلد ۳ قسمت ۱، گردآورنده: احسان یارشاطر، پژوهش دانشگاه کمبریج، تهران، انتشارات امیر کبیر، (الف) ۱۳۸۰، صص ۲۸۱-۴۰۰.
- سلوود دیوید، دولت‌های کوچک جنوب ایران، ترجمه حسن انوشه، در تاریخ ایران از سلوکیان تا فروپاشی دولت ساسانیان، جلد ۳ قسمت ۱، گردآورنده: احسان یارشاطر، پژوهش دانشگاه کمبریج، تهران، انتشارات امیر کبیر، (ب) ۱۳۸۰، صص ۴۰۱-۴۱۷.
- سید سجادی سید منصور، مرو (بازسازی جغرافیای تاریخی یک شهر بر پایه نوشته‌های تاریخی و شواهد باستان‌شناسی)، تهران، انتشارات سازمان میراث فرهنگی کشور، ۱۳۸۳.
- شایگان حسن، دولت و طبقات در دوران اشکانی، مجله اطلاعات سیاسی - اقتصادی، تهران شماره ۱۴۶-۱۴۵، (الف) ۱۳۷۸، صص ۱۱۵-۱۰۴.
- شییمان کلاوس، مبانی تاریخ پارتیان، ترجمه هوشنگ صادقی، تهران، نشر و پژوهش فرزانه روز، ۱۳۸۴.
- صراف محمد رحیم، روند معماری و شهرسازی شهر باستانی هگمتانه (همدان) (در پایان نهمین فصل کاوش پاییز ۱۳۷۷)، در مجموعه مقالات دومین کنگره معماری و شهرسازی ایران، به کوشش باقر آیت‌الله زاده شیرازی، جلد نخست، تهران، سازمان میراث فرهنگی کشور، ۱۳۷۸، صص ۱۲۰-۸۷.
- عبدی کامیار، آنتیوخوس دوم و مسألهٔ مشروعیت سلطنتی او، پژوهش‌های باستان‌شناسی مدرس (مجلهٔ انجمن علمی دانشجویان باستان‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس)، ۱۳۸۸، سال دوم، شماره سوم، ۱۳۸۹، صص ۲۵-۱۷.
- علیزاده عباس، اشغال خوزستان به دست الیماییان، طرح یک نظر، ترجمه‌ی جعفر تال‌بلاغی، مجله باستان‌شناسی و تاریخ، ۱۳۶۹، صص ۴۳-۳۴.
- عمرانی رکاوندی حمید، دیوار بزرگ گرگان (مرز شکوهمند امپراطوری ساسانی)، مجموعه مقالات نهمین گردهمایی سالانه باستان‌شناسی (گزارش‌های باستان‌شناسی ۷)، جلد دوم، پژوهشکده باستان‌شناسی پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری، ۱۳۸۲.

- غفاری اصلان، قصه سکندر و دارا (پژوهشی تاریخی پیرامون سفر جنگی الکساندر مقدونی به خاور)، تهران، چاپخانه کاویان، ۱۳۵۵.
- فرای ر. ن. میراث باستانی ایران، ترجمه مسعود رجب نیا، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۴۴.
- فوگل اشپیل، تمدن مغرب زمین، ترجمه محمد حسین آریا، جلد ۱، تهران، امیرکبیر، ۱۳۸۷.
- قادری علیرضا و خادمی ندوشن، بررسی تأثیر نقش مایه های اساطیری بر پیکر تراشی دوره اشکانی، دو فصلنامه تخصصی پژوهش های باستان شناسی و مطالعات میان رشته ای، نشریه مشترک جهاد دانشگاهی دانشگاه تهران و موزه ملی ایران، شماره ۴، ۱۳۸۵، صص ۷۸-۹۰.
- قاسمی محسن، بررسی، مطالعه و تحلیل گچبری های اشکانی بنای قلعه ضحاک (استان آذربایجان شرقی - شهرستان هشترود)، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی اهر، ۱۳۸۸.
- کالج مالکوم، اشکانیان، ترجمه مسعود رجب نیا، تهران، نشر هیرمند، ۱۳۸۰.
- کامبخش فرد سیف ا.، معبد آناهیتا کنگاور (کاوش ها و پژوهش های باستان شناسی و بازسازی و احیا معماری معبد ناهید و تاق گرا)، تهران، سازمان میراث فرهنگی کشور، ۱۳۷۴.
- کامبخش فرد سیف ا.، گور خمره های اشکانی، ویراسته احمد حب علی موجانی و هایده عبدالحسین زاده، پیوست شماره ۱ مجله باستان شناسی و تاریخ، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۷.
- کامبخش فرد سیف ا.، معبد آناهیتا کنگاور (کاوش ها و پژوهش های باستان شناسی و بازسازی و احیا معماری معبد ناهید و تاق گرا)، جلد اول (یادمان ها و باورهای اساطیری فراموش شده)، تهران، سازمان میراث فرهنگی کشور، ۱۳۸۶.
- کریمان حسین، ری، در شهرهای ایران، به کوشش محمد یوسف کیانی، تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۶۶، صص ۱۱۸-۱۴۲.
- کریمان حسین، ری باستان، جلد اول و دوم، تهران، انتشارات انجمن آثار ملی، ۱۳۴۹.
- کریمان حسین، برخی از آثار باز مانده از ری قدیم، طهران، انتشارات دانشگاه ملی، ۱۳۵۰.
- کلایس و لفرام، محوطه معروف به دامنه پارتی، در: بیستون (کاوش ها و تحقیقات سال های ۱۹۶۷-۱۹۶۳)، به کوشش و لفرام کلایس و پتر کالمایر، ترجمه فرامرز نجد سمیعی، تهران، معاونت فرهنگی و ارتباطات اداره کل امور فرهنگی سازمان میراث فرهنگی کشور، ۱۳۸۵، صص ۱۱۹-۱۰۵.
- کنت ر. ج. فهرست ایالات هخامنشی در سنگنبشته های فارسی باستان، در مجموعه پژوهش های هخامنشی (هشت مقاله در باب تاریخ و باستان شناسی هخامنشی به قلم دانشوران غربی)، ترجمه علیرضا شاپور شهبازی، موسسه تحقیقات هخامنشی، تهران، ۱۳۵۴، صص ۶۴-۸۵.
- کندی ادی ساموئیل، آیین شهریاری در شرق، ترجمه فریدون بدره ای، چاپ اول، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۴۷.
- کورت آملی، هخامنشیان، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، ققنوس، ۱۳۷۹.
- کورت آملی، بررسی منابع مکتوب موجود درباره تاریخ بابل در دوره پسین هخامنشی، در تاریخ هخامنشیان، جلد اول (منابع، ساختار و نتیجه گیری)، ویراستار هلن سانسسی وردنبورخ، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸a، صص ۲۴۳-۲۵۶.
- کورت آملی، اسکندر و بابل، در تاریخ هخامنشیان، جلد پنجم (ریشه های سنت اروپایی)، ویراستار هلن سانسسی وردنبورخ و یان ویلم درایورس، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸ b، صص ۱۹۷-۱۸۵.
- کورت آملی و سوزان شروین وایت، تخریب بتخانه های بابل به دست خشایارشا، در تاریخ هخامنشیان، جلد دوم (منابع یونانی)، ویراستاران هلن سانسسی وردنبورخ و آملی کورت، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸a، صص ۱۲۲-۱۰۹.

- کورت آملی و سوزان شروین وایت، انتقال حکومت از هخامنشی به سلوکی در بابلیه: انقلاب یا تحول؟، در تاریخ هخامنشیان، جلد هشتم (تداوم و تغییر)، ویراستاران هلن سانسسی وردنبورخ، آملی کورت و مارگارت کول روت، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸، صص ۴۸۹-۴۶۵.
- کوک جان مانوئل، شاهنشاهی هخامنشی، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، ققنوس، ۱۳۸۸.
- کیانی محمد یوسف، شهرهای اشکانی، در مجموعه مقالات نظری اجمالی به شهرنشینی و شهرسازی در ایران، به کوشش محمد یوسف کیانی، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۶۵.
- کیانی محمد یوسف، شهرهای ایران، جلد ۴، تهران، انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۷۰.
- گال هوبرتوس فون، نقش برجسته های پارتی زیر اثر تاریخی داریوش، در: بیستون (کاوش ها و تحقیقات سال های ۱۹۶۷-۱۹۶۳)، به کوشش ولفرام کلایس و پتر کالمایر، ترجمه فرامرز نجد سمیعی، تهران، معاونت فرهنگی و ارتباطات اداره کل امور فرهنگی سازمان میراث فرهنگی کشور، (الف) ۱۳۸۵، صص ۱۰۴-۸۷.
- گال هوبرتوس فون، نقش برجسته روی قطعه سنگ بزرگ. در کنار دامنه پارتی، در: بیستون (کاوش ها و تحقیقات سال های ۱۹۶۷-۱۹۶۳)، به کوشش ولفرام کلایس و پتر کالمایر، ترجمه فرامرز نجد سمیعی، تهران، معاونت فرهنگی و ارتباطات اداره کل امور فرهنگی سازمان میراث فرهنگی کشور، (ب) ۱۳۸۵، صص ۱۰۴-۸۷.
- گریمال پیر، فرهنگ اساطیر یونان و روم، ترجمه احمد بهمنش، جلد اول، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۷.
- گیرشمن رومن، هنر ایران در دوران پارتی و ساسانی، ترجمه بهرام فره وشی، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، چاپ دوم، ۱۳۷۰.
- گیرشمن رومن، چغازنبیل (دور اونتاش)، جلد ۲، ترجمه اصغر کریمی، تهران، انتشارات سازمان میراث فرهنگی کشور، ۱۳۷۵.
- گیرشمن رومن، ایران از آغاز تا اسلام، ترجمه محمد معین، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۰.
- لوزینسکی فیلیپ، خاستگاه پارت ها، ترجمه رقیه بهزادی، تهران، نشر پژوهنده، ۱۳۸۰.
- لوشای هاینتس، پیکره سلوکی هرکول، در: بیستون (کاوش ها و تحقیقات سال های ۱۹۶۷-۱۹۶۳)، به کوشش ولفرام کلایس و پتر کالمایر، ترجمه فرامرز نجد سمیعی، تهران، معاونت فرهنگی و ارتباطات اداره کل امور فرهنگی سازمان میراث فرهنگی کشور، ۱۳۸۵، صص ۸۵-۸۳.
- لوکونین و. گ، نهادهای سیاسی، اجتماعی و اداری: مالیات ها و بازرگانی، در تاریخ ایران از سلوکیان تا فروپاشی دولت ساسانیان، جلد سوم قسمت دوم، گردآورنده: احسان یار شاطر، ترجمه حسن انوشه، تهران، امیرکبیر، چاپ چهارم، ۱۳۸۷، صص ۱۴۸-۷۱.
- متسدر دیتز، برخی نتیجه گیری ها، در تاریخ هخامنشیان، جلد اول (منابع، ساختار و نتیجه گیری)، ویراستار هلن سانسسی وردنبورخ، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸، صص ۳۰۸-۳۰۱.
- محمدخانی کوروش، بررسی باستان شناسانه تزئینات کهن دژ کوه خواجه سیستان (نقاشی ها، گچ بری ها و نقوش برجسته گلین)، مجله پژوهش های باستان شناسی مدرس، شماره سوم (ویژه نامه دوران تاریخی)، ۱۳۸۹، صص ۱۳۵-۱۱۰.
- محمدی فر یعقوب و علیرضا هژبری نوبری، نگرشی بر آیین تدفین گور خرمره ای دوران اشکانی در حاشیه زاگرس مرکزی (مریوان)، مجله پیام باستان شناس، دانشگاه آزاد اسلامی اهر، شماره دوم، ۱۳۸۳، صص ۴۲-۲۹.
- مجتبابی فتح ا.. ذوالقرنین: اسکندر یا کورش؟، مجموعه مقالات همایش کورش هخامنشی و ذوالقرنین (۱۳۸۹)، مجموعه پژوهش های ایران باستان (۱۱)، به کوشش عسکر بهرامی، تهران، مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی، ۱۳۹۰.
- مشکور محمد جواد، پارتی ها یا پهلویان قدیم، جلد اول (تاریخ سیاسی)، تهران، انتشارات دانشسرای عالی، ۱۳۵۰.
- مشکور محمد جواد، نامه باستان (مجموعه مقالات)، به اهتمام سعید میر محمد صادق و نادره جلالی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۸.
- ملکزاده بیانی، تاریخ سکه از قدیم ترین ازمنه تا دوره ساسانیان، جلد ۱ و ۲، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۰.

- مهرکیان جعفر، پیشینه پژوهش در نگارندهای سنگی و صخره ای ایران، مجله باستان شناسی و تاریخ، تهران، نشر دانشگاهی، سال دهم، شماره دوم، ۱۳۷۵، صص ۶۱-۵۴.
- والزر گرلد، نقوش اقوام شاهنشاهی هخامنشی بنابر حجاری های تخت جمشید، ترجمه دورا اسمودار خوبنظر (با همکاری علیرضا شاپور شهبازی)، تهران انتشارات دانشگاه پهلوی، ۱۳۵۲.
- وان دریل. گ، استمرار یا انحطاط در دوره هخامنشی پسین: مدارکی از جنوب بین النهرین، در تاریخ هخامنشیان، جلد اول (منابع، ساختار و نتیجه گیری)، ویراستار هلن سانسسی و وردنبورخ، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸، صص ۲۸۹-۲۵۷.
- واندنبرگ لویی و کلاوس شیپمن، نقوش برجسته منطقه الیمایی در دوران اشکانی، ترجمه دکتر یعقوب محمدی فر و آزاده محبت خو، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۸۶.
- وثوقی محمد باقر، تاریخ خلیج فارس و ممالک همجوار، تهران، سمت، ۱۳۸۴.
- وخل سانگ ویلم، ملاحظاتی درباره ایران خاوری در دوره هخامنشی پسین، در تاریخ هخامنشیان، جلد اول (منابع، ساختار و نتیجه گیری)، ویراستار هلن سانسسی و وردنبورخ، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸، صص ۳۰۰-۲۹۱.
- ورث مارتین چارلز، شهرهای جاده ابریشم (کومس)، ترجمه هلن کرمهینی، در شهرهای ایران، به کوشش محمد یوسف کیانی، تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۶۶، صص ۳۶۰-۳۲۸.
- ورستاندیگ آندره، تاریخ امپراتوری اشکانیان، ترجمه محمود بهفروزی، تهران، انتشارات جامی، ۱۳۸۶.
- ولسکی یوزف، تقسیم بندی عصر پارتی در ایران، ترجمه ناهید فروغان، مجله باستان شناسی و تاریخ، نشر دانشگاهی، شماره ۲، ۱۳۶۶، صص ۲۰-۱۸.
- ولسکی یوزف، شاهنشاهی اشکانی، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، ققنوس، چاپ سوم، ۱۳۸۶.
- ونکه رابرت جی، غرب ایران در دوره ی پارت- ساسانی: تغییر شاهنشاهی، باستان شناسی غرب ایران، به کوشش فرانک هول، ترجمه ی زهرا باستی، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۸۱، صص ۴۹۷-۵۶۲.
- ونکی رابرت جی، الیماییان، پارتیان و تحول امپراتوری ها در جنوب غربی ایران، ترجمه ی عباس رضایی نیا، مجله ی باستان شناسی و تاریخ، سال بیست و یکم، شماره ی دوم، سال بیست و دوم، شماره ی اول، ۱۳۸۶، صص ۶۸-۷۸.
- ویدن گرن گئو، فئودالیسم در ایران باستان، ترجمه هوشنگ صادقی، تهران، نشر قطره، ۱۳۷۸.
- ویزه هوفر یوزف، درباره خاطره به جا مانده از هخامنشیان و اسکندر در ایران، در تاریخ هخامنشیان، جلد هشتم (تداوم و تغییر)، ویراستاران هلن سانسسی و وردنبورخ، آملی کورت و مارگارت کول روت، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸، صص ۵۸۶-۵۷۳.
- ویزه هوفر یوزف (ویسهوفر ژوزف)، تاریخ پارس از اسکندر مقدونی تا مهرداد اشکانی، ترجمه هوشنگ صادقی، تهران، نشر و پژوهش فرزاد روز، ۱۳۸۸.
- ویلکن اولریش، اسکندر مقدونی (همراه با پیشگفتار، در آمدی بر اسکندر پژوهی، یادداشت ها و کتابنامه ای از یوجین بُرزا)، ترجمه حسن افشار، تهران، نشر مرکز، ۱۳۷۶.
- هرتسفلد ارنست، ایران در شرق باستان، ترجمه همایون صنعتی زاده، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۱.
- هرمان جورجینا، تجدید حیات هنر و تمدن در ایران باستان، ترجمه مهرداد وحدتی، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۳.
- هرینک ارنی، سفال ایران در دوره اشکانی، ترجمه حمیده چوبک، تهران، سازمان میراث فرهنگی کشور (پژوهشگاه)، ۱۳۷۶.
- هرینک ا.، شهری نهم: باستان شناسی در تقابل با تاریخ؟، در تاریخ هخامنشیان، جلد اول (منابع، ساختار و نتیجه گیری)، ویراستار هلن سانسسی و وردنبورخ، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، انتشارات توس، ۱۳۸۸، صص ۲۳۹-۲۳۱.

- Adachi. T, *Concidering the Regional Differences in the Parthian Fine Pottery*, AL-RAFIDAN, Vol. XXVI, 2005, pp. 25-36.
- Amiet. P, *L' Sculpture Susienne a l' Epouqe de l' Empire Parthe*, *Iranica Antiqua*, Vol. XXXVI, 2001, pp. 239-291.
- Antica Persia, *I tesori de l Museo Nazionale di Tehran e La ricerca italiana in Iran*, Museo Nazionale d' Arte Orientale, 2001.
- Askarov. A, *The Beginning of the Iron Age in Transoxania, History of Civilizations of Central Asia, The dawn of civilization: earliest times to 700 B.C Volume I*, Editors: A. H. Dani & V. M. Masson, UNESCO Publishing, 1996, pp. 441-458.
- Assar. G. R. F, *A Revised Parthian Chronology of the Period 141- 54 B.C. ?????*, 2003.
- Azarnoush. M, *Excavations at Kangavar*, *Archaeologische mitteilugen aus Iran*, Band 14, 1981, pp. 69-94.
- Azarnoush. M, *New Evidence on The Chronology of The Anahita Temple*, *Iranica Antiqua*, vol.XLIV, 2009, pp. 393-402.
- Badian. E, *Conspiracies*, In *Alexander The Great in Fact and Fiction*, Edited by Bosworth. A. B and Baynham. E. J, Oxford University Press, 2000.
- Barnes. I, *Classical World-Mapping History*, Eagle Edition Ltd, Singapore, 2007.
- Basafa. H, *A New Perspective on Dambakoh Site in Southeast Iran*, *Iranica Antiqua*, Vol. XLIII, 2008, pp. 185-206.
- Bivar. A. D. H, *Seal-Impression of Parthian Qumis (Qumis Commentaries No. 4)*, Iran, Vol. 20, 1982, pp. 161-176.
- Bosworth. A. B, *Introduction*, In *Alexander The Great in Fact and Fiction*, Edited by Bosworth. A. B and Baynham. E. J, Oxford University Press, 2000.
- Bosworth. A. B, *Alexander The Great And The Creation of The Hellenistic Age*, in *The Cambridge Companion to The Hellenistic World*, Edited by Glenn R. Bugh, Cambridge University Press, 2006.
- Boucharlat. R & Perrot. J & Lairay. D, *Les Niveaux Post-Achemenides a Suse. Secteur Nord*, *Les Cahiers de la DAFI*, No. 15, 1987, pp. 145-312.
- Boucharlat. R & Haerinck. E, *Das Ewig-Weibliche Figurines en od d' Epouqe Parthe de Suse*, *Iranica antiqua*, Vol. 29, 1994, pp. 185-199.
- Boucharlat. R, *Zoroastrisme et Pratiques Funeraires*, In *Empires Perses d'Alexander aux Sassanide*, Paris, Edition Faton, 1999, pp. 85-89.
- Boucharlat. R & Haerinck. E, *Tombes d' Epouqe Parthe (Chantiers de la Ville des Artisans)*, MDP, Tome XXXV, 2011.
- Boyce. M, *The sedentary Arsacids* , *Iranica antiqua*, Vol 29, 1994, pp. 241-251.
- Briant. P, *The Seleucid Kingdom. The Achaemenid Empire and The History of The Near East in the First Millennium B. C, Religion and Religious Practice in The Seleucid Kingdom*, Edited by Per Bilde and Troels Engberg-Pederson and Lise Hannestad and Jan Zahle, AARHUS University Press, 1990, pp. 40-65.
- Briant. P, *The Empire of Darius III in Perspective*, In *Alexander The Great. A New History*, Blackwell Publishing Ltd, Singapore, 2009 ^a, pp 141-170.
- Briant. P, *Alexander and the Persian Empire, between "Decline" and "Renovation"*, *History and Historiography*, In *Alexander The Great. A New History*, Blackwell Publishing Ltd, Singapore, 2009 ^b, pp. 171-188.

- Callieri. P, *At the Roots of Sasanian Royal Imagery: The Persepolis Graffiti,*” in *Eran ud Aneran: Studies Presented to B. I. Maršak on the Occasion of his 70th Birthday*, ed. M. Compareti et al., Venice, 2006, pp. 129-148.
- Canepa. M. P, *Achaemenid and Seleucid Royal Funerary Practices and Middle Iranian Kingship*, In. *Commutatio et Contentio (Studies in the Late Roman, Sasanian, and Early Islamic Near East)*, In Memory of Zeev Rubin, Edited by Henning Born and Josef Wischofer, Wellem Verlag, Dusseldorf, 2010, pp. 1-21.
- Colledge, M. A. R, *Parthian Art*, London, 1977.
- Colledge, M. A. R, *Sculptors' Stone-Carving Techniques in Seleucid and Parthian Iran, and Their Place in the "Parthian" Cultural Milieu: Some Preliminary Observations, East and West*, Vol. 29, No. ¼, 1979, pp. 221-240.
- Curtis, V. S, *A Parthian Statuette from Susa and the Bronze Statue from Shami, Iran*, Vol. 31, 1993, pp. 63-69.
- Curtis. V. S, *More Parthian Finds from Ancient Elymais in Southwestern Iran*, *Iranica Antiqua*, Vol. 29, 1994, pp. 201-214.
- Curtis. V. S, *The Iranian Revival in The Parthian Period*, in *The Age of The Parthians*, edited by Vesta sarkhosh Curtis and Sara Stewart, Vol II, 2007, pp 7-25.
- Curtis. V. S, *The Frataraka Coins of Persis: Bridging the Gap between Achaemanid and Sasanian Persia*, in *The World of Achaemanid Persia: History, Art and Society in Iran and the Ancient Near East (Proceedings of a conference at the British Museum 29th September–1st October 2005)*, Edited by John Curtis and St. John Simpson, I. B. Tauris & Co Ltd, London and New york, 2010.
- De Miroschedji. P & Desse-Berset. N & Kervran. M, *Fouilles Du Chantier Ville Royale II a Suse (1975-1977) Niveaux D`Epoques Achemenide, Seleuqide, Parthe Et Islamique*, DAFI. 15, 1987, pp. 1-144.
- Dieulafoy. M. J, *A Suse (Journal des Fouilles 1884-1886)*, Librairie Hachette et C^dR, 1888.
- Flower. M, *Alexander The Great and Panhellenism*, In *Alexander The Great in Fact and Fiction*, Edited by Bosworth. A. B and Baynham. E. J, Oxford University Press, 2000.
- Foster. Nicholas Ed, *The Persian Policies of Alexander the Great: From 330-323 BC*, A Thesis Submitted to the Graduate Faculty of the Louisiana State University and Agricultural and Mechanical College for the degree of M.A in the Department of History, 2005.
- Fredricksmeier. E, *Alexander the Great and the Kingship of Asia*, In *Alexander The Great in Fact and Fiction*, Edited by Bosworth. A. B and Baynham. E. J, Oxford University Press, 2000.
- Gasche. H (eds), *The Persian Gulf Shorelines and the Karkhe, Karun, and Jarrahi Rivers: A Geo-Archaeological Approach. First Progress Report Part 1*, *Akkadica*, Vol. 125, 2004, pp. 141-215.
- Ghanimati. S, *Kuh-e kwaja: A Major Zoroastrain Temple in Sistan*, A dissertation for Doctor of Philiosophy, University of California, Berkeley, 2001.
- Haerinck. E, *Again on Tang-I Sarvak II. NE Side (Goddesses Do Not Have Moustaches and Do Not Have Trousers)*, *Iraniqua Antiqua*, Vol XXXVIII, 2003, pp. 221-245.
- Haerinck. E & Overlaet. B, *Altar Shrines and Fire Altar? Architectural Representation on FARATAKA Coinage*, *Iranica Antiqua*, Vol XLIII, 2008.
- Hannested. L & Potts. D, *Temple Architecture in the Seleucid Kingdom*, in *Religion and Religious Practice in The Seleucid Kingdom*, Edited by Per Bilde and Troels Engberg-Pederson and Lise Hannestad and Jan Zahle, AARHUS University Press, 1990, pp. 91-124.
- Hansman.J, *Coins and Mints of Ancient Elymais*, IRAN, Vol. XXVIII, 1990.

- Hansman. J & Stronach. D & Bailey. H, *Excavation at Shar-i-Qumis*, JRAS, No. 1, 1970, pp. 29-62.
- Hansman. J & Stronach. D, *Excavation at shar-i-Qumis*, JRAS, 1974, pp. 8-22
- Heckel. W and Tritle. L. A, *Alexander The Great. A New History*, Blackwell Publishing Ltd, Singapore, 2009.
- Henning von der Osten. H, *Seven Parthian Statuettes*, *The Art Bulletin*, College Art Association, Vol. 8, No. 3, 1926, pp. 168-174.
- Herrmann. G, Masson. V. M & Kurbansakhatov. K, *The International Merv Project, Preliminary Report on the First Season (1992)*, Iran, Vol. 31, 1993, pp. 39-62.
- Herrmann. G, *Monuments of Merv (Traditional Buildings of the Karakum)*, with contributed by Hugh Kennedy, *The Society of Antiquaries of London*, London, 1999.
- Herzfeld. E. E, *Archaeological History of Iran*, *The Schwelich Lectures of the British Academy*, Oxford University Press, London, 1934.
- Herzfeld. E. E, *Iran in the Ancient East*, Oxford University Press, London & New York, 1941.
- Hill. J. E, *The Western Regions according to the Hou Hanshu -The Xiyu juan "Chapter on the Western Regions"* from Hou Hanshu 88 Second Edition, Cooktown, Australia, 2003.
- Hilprecht. H. V, *Exploration in Bible Lands (During the 19th Century)*, Philadelphia, A. J. Holman and Company, 1903.
- Invernizzi. A, *The Jupiter Statuette from Veh-Ardashir and the Iconographical Repertoire of 3rd Century Mesopotamia*, *Iranica Antiqua*, Vol. 30, 1995, pp. 23-53.
- Jenkins. G. K, *Coin Hoards from Pasargadae*, IRAN, Vol. III, 1965, pp. 41-52.
- Kawami. T, Becker. L, Koestler. R, *Kuh-e Khwaja, Iran, and Its Wall Paintings: The Records of Ernst Herzfeld*, *Metropolitan Museum Journal*, Vol. 22, 1987, pp. 13-52.
- Keall. E. J, *Qal'eh-i Yazdigird: The Question of its Date*, IRAN, Vol. 15, 1977, pp. 1-10.
- Keall. E. J, *Qal'eh-i Yazdigird: its Architectural Decorations*, IRAN, Vol. 18, 1980, pp. 1-42.
- Keall. E. J & Keall. M. J, *The Qal'eh-i Yazdigird Pottery: A Statistical Approach*, IRAN, Vol. 19, 1981, pp. 33-80.
- Kiani. M.Y, *Excavations on the defensive wall of Gorgan plain: a preliminary report*, *Journal of the British Institute of Persian Studies*, Iran, Vol. 20, 1982.
- Kiani. M.Y, *Parthian Sites in Hyrcania the Gurgan Plain*, Berlin, Reimer, 1982.
- Koshelenko. G. A & Pilipko, V. N, *Parthia, History of Civilization of Central Asia (The development of sedentary and nomadic civilizations: 700 B.C. to A.D. 250)*, Editor: János Harmatta, UNESCO Publishing, Paris, 1994, pp. 127-145.
- Lecomte Olivier, *The Iron Age of Northern Hyrcania*, *Iranica Antiqua*, Vol XL, 2005, pp 462-478.
- Lecuyot. G, *Ai Khanum Reconstructed*, in *After Alexander (Central Asia before Islam)*, Edited by Joe Cribb and Georgina Hermann, Oxford University Press INC, New York, 2007, Part 6, pp. 155-162.
- Leriche. P & Al-Mahmoud. A, *BILAN DES CAMPAGNES 1991-1993 DE LA MISSION FRANCO-SYRIENNE A DOURA-EUROPOS*, in *DOURA-EUROPOS, ETUDES IV, 1991-1993*, Edite par Pierre LERICHE et Mathilde GELIN, INSTITUT FRANCAIS D'ARCHEOLOGIE DU PROCHE-ORIENT, I F A P O – BEYROUTH, 1997.
- Lukonin. V. G, *Archaeologia MVNDI (Iran II, des Seleucides aux Sassanides)*, NAGEL, Geneve, 1967.
- Mathiesen. H. E, *Sculpture in the Parthian Empire (A Study in Chronology)*, Denmark, AARHUS University Press, 1992.

- Messina. V & Mehrkian. J, *Laser scanning of the Hung-e Azdhar rock relief and preliminary survey of the surrounding area*, *The Iranian-Italian Joint Expedition in Khuzistan: 1st Campaign*, www. Parthia. Com, 2008.
- Middleton. A and et al, *The manufacture and decoration of Parthian glazed 'slipper coffins' from Warka*, *Technical Research Bulletin, The British Museum, Vol. II*, 2008.
- Mohammad Moradi. A & et all, *A Historical Study of Ekbatana Hill and a Glance at its Rehabilitation*, *Journal of Asian Architecture and Building Engineering*, Vol 7, No. 2, 2008, pp. 147-154.
- Monsieur. P. Boucharlat. R & Haerinck. E, *AMPHORES GRECQUES TIMBRÉES DÉCOUVERTES À SUSE (SO-IRAN)*, *Iranica Antiqua*, vol. XLVI, 2011, pp. 161-192.
- Nokandeh. J, *Linear Barriers of Northern Iran: the Great Wall of Gorgan and the Wall of Tammishe*, *IRAN*, No. 44, 2006, pp. 121-173.
- Oates. D & Oates. J, *Nimrud 1957: The Hellenistic Settlement*, *Iraq*, Vol. 20, No. 2, 1958, pp. 114-157.
- Omrani Rekavandi. H et al, *An Imperial Frontier of the Sassanian Empire: Further Fieldwork at the Great Wall of Gorgan*, *IRAN*, No. 45, 2007, pp. 95-136.
- Omrani Rekavandi. H et al, *Sassanian Walls, Hinterlands Fortresses and Abandoned Ancient Irrigated Landscapes: The 2007 Season on the Great Wall of Gorgan and the Wall of Tammishe*, *Published by the British Institute of Persian Studies, Republished from XLVI*, 2008.
- Omrani Rekavandi. H et al, *At the Frontiers of the Sassanian Empire: the Gorgan and Tammishe Walls in Northern Iran*, *Proceedings of the 6th International Congress on the Archaeology of the Ancient Near East*, Edited by Paolo Matthiae, Frances Pinnock, Lorenzo Nigro and Nicolò Marchetti, Vol II, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 2010, pp. 599-611.
- Pearson. L, *The Lost Histories of Alexander the Great*, *The American Philological Association*, New York or Oxford, 1960.
- Peters. J. P, *Nippur or Exploration and Adventures on the Euphrates*, *The Narrative of the University of Pennsylvania, Expedition to Babylon in the years 1888-1890, Second Campaign*, Vol II, New York and London, 1897.
- Potts. D. T, *The Arabian Gulf in Antiquity, From Alexander the Great to the Coming of Islam*, Vol II, Oxford, Clarendon Press, 1992.
- Potts. D. T, *The Archaeology of Elam (Formation and Transformation of an Ancient Iranian State)*, *Cambridge University Press, Cambridge*, 2004.
- Potts .D. t, *Foudations Houses, Fire Altar and the Farataka: Interpreting the Iconography of Some Post Acheameniid Persis coins*, *Iranica Antiqua Vol. XLIII*, 2007.
- Puschnigg. G, *Ceramics of the Merv Oasis: Recycling the City*, *Left Coast Press. INC, California*, 2006.
- Rahbar. M, *Remarks on Some Seleucid Objects in Iran Bastan Museum*, in *Akten des VII Internnalen Kongres fur Iranische Kunst und Archaologie Munchen*, Berlin, 1976, pp. 249-276.
- Rahbar. M, *Shushtar (Les Tombeaux d'époque Parthe de Gelâlak*, In *Empires Perses d'Alexander aux Sassanide*, Paris, Edition Faton, 1999, pp. 90-93.
- Rahbar. M, *A Tower of Silence of the Sasanian Period at Bandiyan: Some Observations about Dakhmas in Zoroastrain Religion*, in *After Alexander (Central Asia before Islam)*, Edited by Joe Cribb and Georgina Hermann, *Oxford University Press Inc, New York*, 2007, Part 22, pp. 455-473.

- Rahbar. M, *Historical Iranian and Greek Relations in Retrospect*, in: *Ancient Greece and Ancient Iran Cross Cultural Encounters*, Mohammad Reaza Darbandi & Antigoini Zournatzi (Eds.), *International Conference, Athens, 2008*, PP. 367-372.
- Razmjo. Sh, *Ernest Herzfeld and the Study of Graffiti at Persepolis*, in *Ernest Herzfeld and the Development of Near Eastern Studies, 1900-1950*, Edited by Ann C. Gunter and Stefan R. Hauser, Brill, Leiden-Boston, 2005, pp. 315-341.
- Reinach. S, *Repertoire de la Statuaire Grecque et Romaine*, Editions Ernest Leroux, Paris, 1924.
- Rowland. B. Jr, *Notes on Ionic Architecture in the East*, *American Journal of Archaeology*, Archaeological Institute of America, Vol. 39, No. 4, 1935, pp. 489-496.
- Schlumberger. D, *L' Orient Hellenize*, Edition Albin Michel, Paris, 1970.
- Schmidt. E. F, *Flights Over Ancient Cities of Iran*, The University of Chicago Press, Chicago, 1940.
- Schmidt. E. F, *Persepolis I (Structures. Reliefs. Inscriptions)*, The University of Chicago Press, Chicago, 1953.
- Schmidt. E. F, *Persepolis II (Contents of the Treasury and Other Discoveries)*, The University of Chicago Press, Chicago, 1957.
- Schoff. W. H, 1914, *Isidore of Charax. Parthian Station: An account of the overland trade route between the Levant and India in the first century B.C.* London.
- Sellwood. D, *An Introduction to the Coinage of Parthia*, 2nd edition, Spink & Son Ltd, London, 1980.
- Shapur Shahbazi Alireza, *The Irano-Lycian Monuments*, Institute of Achaemenid Research, Tehran, 1975.
- Shenkar. M, *Temple Architecture in the Iranian World in the Hellenistic Period*, in *From Pella to Gandhara (Hybridisation and Identity in the Art and Architecture of the Hellenistic East)*, Edited by A. Kouremenos, S. Chandrasekaran, R. Rossi, Forward by J. Bordman, Blenheim Colour Ltd, England, 2011, pp. 117-139.
- Sherwin-White. S, *Aspects of Seleucid Royal Ideology: The Cylinder of Antiochus I from Borsippa*, *The Journal of Hellenic Studies*, Vol. 111, 1991, pp. 71-86.
- Sherwin-White. S & Kuhrt. A, *From Samarkhand to Sardis. A new approach to the Seleucid Empire*, Duckworth, London, 1993.
- Tada. R, *Apollodorus of Artemita and the Rise of the Parthian Empire*, A dissertation for the degree of doctor of philosophy, University of Washington, 2008.
- Tao. W, *Parthia in China: a Re-Examination of the Historical Records*, in V. S. Curtis & S. Stewart (eds) *The Age of the Parthians*. London and New York, 2007, pp. 87–104.
- Timothy Doty. L, *An Official Seal of the Seleucid Period*, *Journal of Near Eastern Studies*, The University of Chicago Press, Vol. 38, No. 3, 1979, pp. 195-197
- Trinkaus. K. M, *Pre-Islamic Settlement and Land Use in Damghan, Northeast Iran*, *Iranica Antiqua*, Vol XVIII, 1983, p120-143.
- Unvala. J. M, *Tesseres et Medaillons Frustes*, MDP, Tome XXV, Librairie Ernest Leroux, Paris, 1934.
- Villard, *the Iranian Temple of Taxila in a Survey of Persian Art*, by Pope. A, Vol I, London, pp. 445 – 448.
- Vogel. J. Ph, *Review (Sir John Marshall. Taxila. An Illustrated Account of Archaeological Excavations carried out at Taxila under the Orders of the Government of India between the years*

1913 and 1934, Three volumes. at Cambridge the University Press, 1952, pp. 895 and), *Artibus Asiae*, Vol. 16, No. 1/2, 1953, pp. 124-136.

-Wenke. R. J, *Imperial Investments and Agricultural Developments in Parthian and Sasanian Khuzestan: 150 B.C. to A.D 640, Mesopotamia, X- XI, 1975-76.*

-Wenke. R. J, *Elymeans, Parthians, and the Evolution of Empires in Southwestern Iran, Journal of the American Oriental Society, Published by American Oriental Society, Vol. 101, No. 3, 1981, pp. 303-315.*

-Wiesehöfer. J, *ANCIENT PERSIA from 550 BC to 650 AD, translated by Azizeh Azodi, I. B. Tauris Publisher, London & New york, 2001.*

-Wiesehöfer.J, *Communicators between East and West: The Parthians, In: Stoellner, Thomas; Slotta, Rainer & Vatandoust, Abdolrasool (eds.), Persiens Antike Pracht. Deutsches Bergbau-Museum Bochum: Germany, 2004, p. 408-415.*

-Wiesehöfer. J, *Fars under Seleucid and Parthian rule, in V. S. Curtis & S. Stewart (eds) The Age of the Parthians. London and New York, 2007, pp. 37-47.*

-Williams. T & et all, *The Ancient Merv Project, Turkmenistan Preliminary Report on the First Season (2001), Iran, Vol. 40, 2002, pp. 15-41.*

-Zavyalov. V. A, *The Fortification of the City Gyaur Kala, Merv, in After Alexander (Central Asia before Islam), Edited by Joe Cribb and Georgina Hermann, Oxford University Press Inc, New York, 2007, Part 15, pp. 313-329.*

-Zolotarev. M. I, *A Hellenistic Ceramic Deposit from the North Eastern Sector of Chersonesos,*

.....
- www.Parthia.com.

۳. اهداف

یکی از ادوار مهم تاریخ ایران دوره اشکانی یا پارتنی است. دوره‌ای بس درخشان و پر از تعاملات فرهنگی که شاهان مؤسس امپراطوری اشکانی در برابر یونانیان، جانشینان اسکندر واقوام شرقی برخاستند و اساس شاهنشاهی بزرگی را به مدت تقریباً ۵ قرن پی‌ریزی کردند. در این دوره ما شاهد تأثیرات هلنی در تحولات سیاسی، اقتصادی، و فرهنگی و از طرفی نیز استمرار فرهنگ و تمدنهای شرقی چون آشور، ایلام، ماد و اقوام تابعه و هخامنشیان در ایران فرهنگی هستیم. از طرفی باید یادآور شد که تحولات سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی ایران فرهنگی در این برهه زمانی و کمبود یافته‌های باستان‌شناسی روشن، کمبود یافته‌های باستان‌شناختی مکتوب، متون مورخان کلاسیک (با برداشت‌های یک سوپه)، متون ساسانی و دوران اسلامی در حد زیادی بر پیچیدگی‌های بررسی‌های میدانی و مطالعات باستان‌شناختی و تاریخی این دوره مهم تاریخی افزوده است. سعی بر این است در قالب این واحد درسی دانشجوی دوره کارشناسی ارشد را براساس یافته‌های باستان‌شناختی و متون تاریخی مرتبط با ابهامات، معضلات و پیچیدگی‌های مطالعات باستان‌شناختی و تاریخی این دوره آشنا سازیم. سپس با ارائه سرفصل‌ها و مدیریت بحث‌های هدفمند و روزآمد، دانشجو آشنایی نسبی‌ای با رویکردهای نظری و عملی باستان‌شناسی دوره اشکانی پیدا کند. در خلال ۱۶ جلسه تدریس بخشی از زمان کلاس به طرح عنوان تحقیق کلاسی و پیگیری و راهنمایی‌ها هفتگی اختصاص می‌یابد که در برخی مواقع منجر به انتشار مقالاتی هم می‌شود.

۴. پیش‌نیازها: ایلام، ماد و هخامنشی، سلوکی

مصطفی ده پهلوان

استاد درس

تقویم آموزشی درس باستان شناسی تحلیلی دوران اشکانی

عنوان بحث	هفته / جلسه
باستان شناسی دوران تاریخی، باستان شناسی دوره سلوکی و اشکانی (اهداف و رویکردها)	اول
لشکرکشی اسکندر و بسترهای سیاسی و فرهنگی موجود برای شکل گیری این رویداد تاریخی و فرهنگی	دوم
شرح مختصری از تاریخ سیاسی سلوکیان و نقش آنها در تحولات سیاسی و فرهنگی ایران	سوم
اهمیت منابع مورخان کلاسیک و چگونگی استفاده از آنان در مطالعات باستان شناختی دوره سلوکی و اشکانی	چهارم
بررسی و ارزیابی یافته های باستان شناختی، متون تاریخی و نظرات مورخان و باستان شناسان معاصر در مورد خاستگاه اشکانیان	پنجم
بررسی و تحلیل ابهامات موجود در مورد نام جای های مهم سلوکی و اشکانی در شمال شرق ایران در پرتو منابع تاریخی و یافته های باستان شناختی	ششم
بررسی و تحلیل ابهامات موجود در مورد نام جای های مهم سلوکی و اشکانی در غرب ایران در پرتو منابع تاریخی و یافته های باستان شناختی	هفتم
بررسی تحلیلی دولت های تابعه امپراطوری اشکانی (پرتوکه داران، الیمائیان، خاراسن ها و ارمنستان) بر اساس یافته های باستان شناختی آنها، متون تاریخی و نظرات مورخان و باستان شناسان معاصر	هشتم
بررسی تحلیلی دولت های تابعه امپراطوری اشکانی (پرتوکه داران، الیمائیان، خاراسن ها و ارمنستان) بر اساس یافته های باستان شناختی آنها، متون تاریخی و نظرات مورخان و باستان شناسان معاصر	نهم
سنت های سفالگری سلوکی و اشکانی و ابهامات موجود به استناد طبقه بندی های هرینک، آداجی و ...	دهم
سواحل شمالی و جنوبی خلیج فارس همزمان با دوره سلوکی و اشکانی	یازدهم
بحث های تحلیلی در زمینه سکه شناسی دوره اشکانی	دوازدهم
میترائیسم و ابهامات موجود به استناد متون تاریخی و یافته های باستان شناختی	سیزدهم
بررسی تاریخی و باستان شناختی نبردهای اشکانیان و رومیان (یا برخی موضوعات مبهم برای دانشجویان).	چهاردهم
ارائه پروژه های کلاسی موفق و مرتبط با سرفصل های درس	پانزدهم
ارائه پروژه های کلاسی موفق و مرتبط با سرفصل های درس	شانزدهم